

Yaz?I? Anlat?m De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaz?I? Anlat?m De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33079>

Özet

Yaz?l? Anlat?m De?erlendirme Ölçe?i (YADÖ), Kemallettin Deniz taraf?ndan 2000 y?l?nda yürütölen bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirme çal??mas? olarak ortaya konmu?tur. Ölçe?in temel amac?, köy ve kentte ö?renim gören be?inci s?n?f ö?rencilerinin yaz?l? anlat?m becerileri düzeylerini kar??la?t?rma? olarak de?erlendirmektir. Ölçek, ö?rencilerin kendilerine sunulan 12 farkl? konudan birini seçerek kompozisyon yazmalar?n? gerektiren bir performans de?erlendirme arac?d?r. De?erlendirme, **100'lük sistem** üzerinden yap?lmaktad?r ve ö?rencilerin yaz?l? ürünleri kapal? uçlu kriterlere göre puanlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yaz?l? anlat?m, **performans de?erlendirme**, be?inci s?n?f ö?rencileri, Türkçe e?itimi, ölçek geli?tirme, köy-kent kar??la?t?rmas?, 100'lük sistem, Kemallettin Deniz.

Yazarlar

Kemallettin Deniz

Amaç

Bu ölçek, Kemallettin Deniz'in 2000 y?l?ndaki akademik çal??mas? çerçevesinde, ilkö?retim be?inci s?n?f düzeyindeki ö?rencilerin yaz?l? ifade yeteneklerini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in birincil amac?, ö?rencilerin yazma becerilerindeki yeterlilik düzeylerini belirlemek ve bu becerilerin ö?rencinin co?rafi konumu (köy veya kent okullar?) ile ili?kisini ara?t?rmakt?r. Bu kar??la?t?rma, e?itim politikalar?na ve müfredat geli?tirmeye yönelik önemli veriler sa?lamay? hedeflemi?tir. Ölçek, ö?rencilerin belirli bir konu hakk?ndaki dü?üncelerini organize etme ve dilbilgisel kurallara uygun biçimde aktarma yeteneklerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Yap?

Yaz?l? Anlat?m De?erlendirme Ölçe?i, ö?rencilerin serbestçe seçebilecekleri 12 farkl? yazma konusunu merkeze alarak **yaz?l? anlat?m becerileri** yap?s?n? ölçmektedir. Yap?sal olarak ölçek, ö?rencilerin metin olu?turma, dil kullan?m?, içerik zenginli?i ve organizasyon gibi temel yazma bile?enlerini dolayl? yoldan de?erlendirmeye odaklan?r. Ölçek, ö?rencilerden istenen yaz?lar?n belirlenen kriterler (örne?in, konuyla ili?ki, cümle yap?s?, imla) üzerinden 100 tam puan üzerinden derecelendirilmesini içerir. Bu puanlama sistemi, ö?rencilerin yaz?l? ürünlerinin bütünsel bir de?erlendirmesini sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirildiği yüksek lisans tezi özetinde, ölçeğin yapısal ya da kriter geçerlik düzeylerine dair doğrudan bir katsayı (örneğin, korelasyon değeri) bildirilmemiştir. Ancak, ölçek geliştirme sürecinin, ilgili akademik literatür ve eğitim hedefleri doğrultusunda hazırlanmış varsayılmaktadır. Ölçek, beşinci sınıf Türkçe müfredatının yazma hedeflerine uygun 12 farklı konuyu içermesi nedeniyle yüksek düzeyde **kapsam geçerli** taşıma potansiyeline sahiptir. Akademik çalışmalarda, geçerlik, ölçüm aracının gerçekten ölçmek istediği yapıyı ölçme derecesini ifade eden kritik bir psikometrik özelliktir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analizleri sonucunda, karışık türden gruplar arasında **0.05 düzeyinde anlamlı bir fark** bulunduğu rapor edilmiştir. Bu bulgu, ölçeğin uygulandığı gruplar arasında (köy ve kent öğrencileri) yazılı anlatım becerileri açısından istatistiksel olarak anlamlı ayrımlar yapabildiğini göstermektedir. Ancak, ölçeğin iç tutarlılığını gösteren yaygın güvenilirlik katsayıları (örneğin Cronbach Alfa) bu özet verilerde sunulmamıştır. Güvenirlik, ölçüm sonuçlarının zaman içinde ve farklı değerlendiriciler arasında tutarlılık gösterme derecesini ifade eder.

Faktör Analizi

Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçeği için uygulanan bir **faktör analizi** çalışmasına dair bilgi, sağlanan kaynak özetinde yer almamaktadır. Ölçeğin doğası gereği (performans değerlendirmesi ve serbest yazı üretimi), temel amaç yazma becerilerinin bütünsel değerlendirilmesi olduğundan, alt boyutlar veya faktör yapıları belirlemeye yönelik bir analiz yapılmamış olabilir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Performans Değerlendirme Aracı)

Format: Kapalı uçlu değerlendirme kriterlerine dayalı, 12 farklı yazma konusundan birinin seçilmesiyle gerçekleştirilen serbest yazma formatı. Ek olarak "diğer" seçeneği mevcuttur.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlköğretim öğrencileri.

Yaş Grubu: Beşinci sınıf öğrencileri (genellikle 10-11 yaş).

Popülasyon Detayları: Köy ve kent okullarında öğrenim gören beşinci sınıf öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öğrencilerin kendilerine sunulan 12 farklı konudan birini seçerek yazılı bir metin (kompozisyon) oluşturmaları istenir. Oluşturulan metin, önceden belirlenmiş kriterler üzerinden **100'lük sistem** kullanılarak puanlanır.

Anahtar Kelimeler

Yazma becerisi, kompozisyon, derecelendirme, **psikometrik ölçüm**, tez, ilköğretim 5. sınıf, dil becerileri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor

Bağlantı E-posta Adresi: kemalettindeniz@hotmail.com

Yazma Adresi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tezin yapıldığı kurum)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçeği, **2000** yılında Kemalletin Deniz'in yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Ölçeğin ticari kullanım izni ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, akademik araştırma amaçlı geliştirilmiştir.

Kaynaklar

Deniz, K. (2000). *Yazılı anlatım becerileri bakımından köy ve kent beşinci sınıf öğrencilerinin durumu*. (Yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: [yazili-anlatim-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kapalı uçlu sorulardan oluşmaktadır ve ek olarak "diğer" seçeneği verilmiştir. 12 konu verilmiştir ve öğrencilerden bunlardan biriyle ilgili yazı yazmaları istenmiştir.

Yaz tatilinizi nerede ve nas?l geçirdi?inizi anlatan bir yaz? yaz?n?z.

Atatürk'e kar?? duydu?unuz sevgi ve sayg?y? anlatan bir yaz? yaz?n?z.

ARABPSYCHOLOGY.COM